

A MAGYAR KULTÚRA SZOLGÁLATÁBAN

A magyar közművelődés története egészen a reformkorig nyúlik vissza. Az ekkor megalakított körök, egyletek és tágabb értelemben a magyarországi civil társadalom létrejötte kiemelten fontos kultúra-, közös- ség- és társadalomszervező, valamint gazdasági érdekvédelmi szerepet töltött be.

A Nemzeti Művelődési Intézet állami közfeladatokat ellátó közművelődési intézményként a Kulturális és Innovációs Minisztériummal kötött közszolgáltatási szerződés keretében lát el országos közművelődési szakmai szolgáltató és módszertani feladatokat. Képzések indításával, kutatásokkal, kiadványok készítésé- vel, valamint szakmai konferenciák, programok szervezésével segíti a közművelődésben dolgozó szakem- berek munkáját. Szakmai elődintézménye az Illyés Gyula elnökségével működő, 1946-ban alapított Magyar Népi Művelődési Intézet, annak többszöri jogutódlása révén, mely értelmében kimondható, hogy a máso- dik világháborút követő évek óta a Nemzeti Művelődési Intézet a közösségi művelődés országos fejlesztő intézménye. Munkássága eredményeképpen ez idő alatt számos szakmai innováció, kezdeményezés, fej- lesztő folyamat valósult meg, úgy, mint az amatőr művészeti mozgalom, a közösségépítés, az intézmények minőségfejlesztési programja vagy éppen a kultúrakutatás. Mintaprogramok megvalósításával, módszerta- ni tanácsadással járul hozzá a közösségi művelődésben résztvevők életminőségének javításához, a települé- sek kulturális, társadalmi és gazdasági lehetőségeinek kialakításához.

A Nemzeti Művelődési Intézet – mint gazdasági társaság – egyedülálló szervezeti kereteivel, országos és határokon átívelő partneri hálózatával, korszerű tudásanyagot mozgósító szakembergárdájával a kulturális alapellátás operatív bázisszervezeteként működik. A települések hatékonyabb, közvetlenebb elérését inno- vatív, hálózatos szervezeti formája biztosítja, ugyanis a lakiteleki központ mellett 19 megyei igazgatóság segíti a közművelődési szakmai koncepciók megvalósulását, valamint a települési közösségi-kulturális élet módszertani tanácsadással való támogatását. Ez a hálózat kulturális, valamint más, a működéshez és fej- lesztésekhez szükséges ágazatok közti együttműködések kezdeményezője helyi, megyei és országos szinten, valamint a határon túli magyarlakta területeken található közösségekben.

A szervezet – a közösségi művelődést a társadalmi, gazdasági, humán fejlesztések egyik meghatározó eszközrendszereként értelmezve – küldetésének tekinti a kulturális alapellátás kiterjesztését, a magyar nemzet értékeinek és erőforrásainak közösségben történő hasznosulásának elősegítését, tudatos érték- és közösségalapú társadalom-, illetve gazdaságfejlesztés elősegítését, valamint a közösségi együttműködések és a személyes felelősségvállalás, kreativitás fejlesztését. A kisközösségek és önszerveződések, olvasókö- rök, művészeti csoportok támogatása, a helyi kezdeményezések felkarolása és ösztönzése, valamint ezek által erős identitástudattal rendelkező polgárok, közösségek és nemzet kovácsolása szintén jelentőségeltjes, melyben kulcsszerepe van a közművelődésnek.

Kiemelt cél a közösségi művelődést visszavezetni a reformkorig nyúló gyökereihez, hiszen csak eb- ben található meg hiteles önmagát. A közművelődés felelőssége éppen ebben áll: kovászolni a Kár- pát-medence magyarságában, hiszen összetartozásunkat, nemzeti értékeinket, kultúránkat az eleink ered- ményeit megélt és továbbadó közösségek teszik élővé.

A Nemzeti Művelődési Intézet tevékenységébe, egyedi és innovatív kezdeményezéseibe, valamint ezek kivitelezésébe és megvalósításába nyújt betekintést jelen lapszámunk, melyet Illyés Gyula szavaival ajánlok minden olvasó figyelmébe:

„Ez az új intézet a ti kiművelésetek megkönnyítésére, előkészítésére alakult. Szerető gondossággal fordul felétek. Forduljatok hozzá bizalommal. Várjuk a kérő, hívó szót. Minél több helyről és minél hamarabb várjuk.”